

Türkiye’de Taşıma Yoluyla
Eğitime Erişim
Uygulamaları Raporu
(Taşımalı Eğitim)

20 Mayıs
2026

Liyakatli Eğitim ve Bilim Çalışanları
Sendikası
Çankaya-Ankara
20 Mayıs 2026

Türkiye’de Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Uygulamaları Raporu

Değerlendirme Raporu (Saha Gözlemleri ile) Hazırlayan: Liyakatli Eğitim ve Bilim Çalışanları Sendikası (20 Mayıs 2026 Çankaya-Ankara)

Amaç

Taşınmalı eğitim uygulamalarının sahadaki yansımalarını incelemek, öğrencilerin ve öğretmenlerin yaşadığı sorunları görünür kılmak ve çözüm önerilerini somutlaştırmak.

Genel Çerçeve

- **Taşınmalı eğitim** kırsal bölgelerde okul bulunmayan öğrencilerin merkez okullara taşınmasını sağlar.
- Dağınık yerleşim yerleri ve çevresinde yapılan saha gözlemleri, uygulamanın öğrenciler üzerinde hem olumlu hem olumsuz etkiler yarattığını göstermektedir.

Saha Gözlemleri

Ulaşım

- Öğrenciler sabah saat 06.30’da yola çıkmakta, bazıları 2 ila 29 km yol kat etmektedir.
- Araçların bakımında eksiklikler gözlenmiş, özellikle kış aylarında güvenlik riskleri artmıştır.
- Öğrenciler uzun yolculuk sonrası derse yorgun başlamaktadır.

Beslenme

- Öğle yemekleri çoğu okulda tek tip menüden oluşmakta, besin değeri düşük bulunmuştur.
- Öğrenciler arasında “yemekler doyurucu değil” şikâyeti sıkça dile getirilmektedir.
- Bazı bölgelerde yemek dağıtımında hijyen sorunları gözlenmiştir.

Eğitim Sürekliliği

- Uzun yolculuklar nedeniyle öğrencilerde devamsızlık oranı artmıştır.
- Öğretmenler, taşınmalı öğrencilerin derslere daha az odaklanabildiğini belirtmektedir.
- Olumsuz iklim koşulları nedeniyle ülke genelinde valiliklerce ortalama 1 ila 3 gün idari izin verilerek eğitime ara verilirken bu oran taşıma yoluyla okulu getirilip götürülen öğrenci gruplarında ortalama 5 ila 10 güne çıkmaktadır. Kırsal alanda yol ve ulaşım şartları daha çetin olduğundan mülki amirlerce tedbiren merkez ilçedeki eğitim öğretim devam ederken taşınmalı eğitime ara verilmekte bu durum ise taşıma yoluyla eğitime erişen çocukların öğretim programlarında eksiklikler oluşturmaktadır. Bu eksikliklere karşın herhangi bir telafi programı uygulanmamaktadır.

Psikososyal Etkiler

- Öğrenciler kendi köylerinde okul bulunmadığı için aidiyet duygusu zayıflamaktadır.

- Sosyal uyum sorunları yaşıyan öğrenciler için rehberlik hizmetleri yetersizdir.

Öğretmen Görüşleri

- Merkez okullarda sınıf mevcutları artmıştır.
- Öğretmenler, artan iş yükü nedeniyle bireysel öğrenci takibinde zorlanmaktadır.
- “Taşımali öğrencilerle birebir ilgilenmek imkânsız hale geliyor” ifadesi sıkça dile getirilmiştir.

Sendikamızın Önerileri

- **Köy okullarının yeniden açılması:** Küçük ölçekli yatırımlarla yerinde eğitim sağlanmalı.
- **Araç denetimleri:** Düzenli bakım ve sürücü eğitimi zorunlu hale getirilmeli.
- **Beslenme standartları:** Öğrencilerin sağlıklı gelişimi için menüler çeşitlendirilmeli.
- **Rehberlik hizmetleri:** Psikososyal destek artırılmalı.
- **Köy okulu öğretmen lojmanları:** Köylerde hizmet veren öğretmenlerin barınma sorunları ortadan kaldırılmalı.
- **Taşımali eğitim kapsamındaki öğrencilerin idari izin (iklim şartları) nedeniyle merkezdeki öğrencilere nazaran işlemedikleri öğretim programları için telafi çalışmaları yapılmalıdır.**

Sonuç

Saha gözlemleri, taşımali eğitimin öğrenciler üzerinde ciddi fiziksel ve psikososyal yükler oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Sendikamız, **yerinde okul yatırımlarının önceliklendirilmesi, ulaşım ve beslenme standartlarının yükseltilmesi ve öğretmen kadrosunun güçlendirilmesi, köy okulu öğretmen lojmanlarının** hizmete sunulması, idari izinler nedeniyle işlenmeyen kazanımlar, öğrenme çıktıları için telefî programlarının düzenlenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Eğitim politikalarının, sahadaki gerçeklerle uyumlu şekilde yeniden düzenlenmesi elzemdir.

2024-2025 eğitim-öğretim yılı verilerine göre Türkiye’de yaklaşık 846 bin 168 öğrenci taşımali eğitimden yararlanıyor; bu sayı özellikle kırsal bölgelerde eğitime erişimin temel aracı haline gelmiş durumda. Ancak uzun yolculuklar, beslenme sorunları ve devamsızlık oranları istatistiklerle de doğrulanıyor.

Taşımali Eğitim İstatistikleri (2025)

Kriter	Veri (MEB2025)	Notlar
Taşımali öğrenci sayısı	~846.000	MEB resmi verileri; kırsal bölgelerde yoğunlaşmaktadır.
Pansiyonlu öğrenci sayısı	~245.000	Taşımali eğitime alternatif olarak kullanılıyor.

Kriter	Veri (MEB2025)	Notlar
Eğitim dışındaki çocuk sayısı	604.446	Zorunlu eğitim çağında olmasına rağmen okula devam etmeyen çocuklar.
Derslik sayısı	753.571	Geçen yıla göre %1,4 artış; en fazla artış okul öncesinde.
İkili eğitim oranı	~%20	Taşınmalı öğrencilerin yoğun olduğu bölgelerde daha yüksek.
20 Gün Üzeri Devamsızlık oranı	%13-27	Uzun yolculuk ve yorgunluk nedeniyle artış gözleniyor.

🔍 Saha Gözlemleri ile İstatistiklerin Birleşimi

- **Ulaşım:** İstatistiklerde 846 bin 168 öğrencinin taşındığı belirtiliyor; saha gözlemleri bu öğrencilerin sabah çok erken saatlerde yola çıktığını doğruluyor.
- **Beslenme:** Öğle yemekleri standartlaştırılmamış; öğrencilerin şikâyetleri istatistiklerdeki devamsızlık oranlarıyla örtüşüyor.
- **Psikososyal Etkiler:** 604 bin çocuğun eğitim dışında kalması, taşınmalı sistemin tek başına yeterli olmadığını gösteriyor.
- **Öğretmen Yüğü:** Derslik sayısındaki artış sınırlı; merkez okullarda sınıf mevcutları artıyor.

✓ Sendikamızın Önerileri (İstatistiklere Dayalı)

- **Yerinde okul yatırımları:** 604 bin çocuğun eğitim dışında kalmasını önlemek için köy okulları yeniden açılmalı.
- **Araç denetimleri:** 846 bin 168 öğrencinin güvenliği için düzenli bakım ve sürücü eğitimi şart.
- **Beslenme standartları:** Öğrencilerin sağlıklı gelişimi için menüler çeşitlendirilmeli.
- **Taşıma merkezi okullarda tam teşekküllü yemek sunumu yapılabilen hijyenik alanlar oluşturulmalı. (Derslikten salondan bozma, el yıkama lavabosu vb. temel hijyen gereksinimlerini sağlamayan alanlarda yemek sunumu yapılıyor.)**
- **Yemek sunumu yapan personelin hijyen eğitimi alması sağlanmalı ve portör muayeneleri eksik ya da olumsuz kişiler çalıştırılmamalıdır.**
- **Öğretmen kadrosu artırımı:** 753 bin derslik artışı yetersiz; merkez okullara ek öğretmen atanmalı.
- **Kırsal kesimde Atatürk İlke ve İnkılaplarına uygun kaliteli laik ve bilimsel eğitim vermek amacıyla Ulusal Eğitim Projelerimizden olan Köy Enstitüleri yeniden açılmalıdır.**

🔊 Sonuç

İstatistikler ve saha gözlemleri birlikte değerlendirildiğinde, taşınmalı eğitim kısa vadede çözüm üretse de uzun vadede **eğitimde eşitsizlikleri derinleştirmektedir**. Sendikamız, **yerinde okul yatırımlarının artırılması, ulaşım ve beslenme standartlarının yükseltilmesi ve öğretmen kadrosunun güçlendirilmesi, kasaba ve köylerde görev yapan öğretmenlere**

lojman tahsis edilmesi, Kırsal kesimde Atatürkçü, laik ve bilimsel eğitim verebilmek amacıyla Köy Enstitülerinin yeniden açılması gerektiğini vurgulamaktadır.

Başta Milli Eğitim Bakanlığı olmak üzere kamuoyuna saygıyla duyurular.

Liyakat-Sen Genel Merkez Yönetim Kurulu

LİYAKAT-SEN